

Styregruppemøde i Udtagningskonsulentprojektet

18. Februar 2026

Udtagningskonsulenterne

Dagsorden

1. Velkomst og indledende nyt
2. Status på udtagningskonsulenternes aktuelle situation og fokusområder
3. Sammenhæng mellem arealomlægning og kvælstofregulering
4. Treparternes opgaver i 2026 set fra KL og kommunernes synspunkt
5. Treparternes opgaver i 2026 set fra DNs synspunkt, evt. udestående fokusområder i den fælles plan
6. Treparternes opgaver i 2026 set fra L&Fs synspunkt, evt. særlige udfordringer
7. NSTs opskalerede bemanding, prognose for udnyttelse af kapacitet, dialog med kommuner om understøttelse, opgave med signaturprojekter
8. Fælles drøftelse
9. Eventuelt, herunder forslag om, at ekskursion den 9. september

1.a. Status for indsatsen (leverancer) i 2025

- Ca. 200 skriftlige leverancer
- Ca. 500 koordineringsmøder
- Ca. 500 lodsejermøder
- Mange lodsejerkontakter vedr:
 - Screening for projektpotentiale
 - Arealer i omlægningsplaner

Pixibøger: 15.415 stk

Løsark (faktaark m.m.): 17.890 stk

Postkort: 19.898 stk.

Visitkort (visitkort og A5 faktaark inkl. visitkort): 2.000 stk

PVC-skilte/Skilte: 39 stk

Plakater/Posterprint: 22 stk

Beachflag: 5 stk

Flyers: 300 stk

Roll-ups: 3 stk

Plancher: 3 stk

Andet: 549 stk

- Stigende interesse for at deltage i konkrete projekter

1.b. Resultat af evalueringsrunden hos DLBR

- Stort fokus på opgaven, herunder de konkrete resultater
- Øget fokus på lokale ledelse af UTK:
 - UTK samles i én afdeling
 - Mindre geografisk opdeling
 - Mere fokus på samarbejde og specialisering ud fra kompetencer og erfaring
- Ønsker om flere ressourcer yderligere UTK:
 - Oplever allerede nu stigende efterspørgsel på hjælp

1.c. Koordinering imellem minivådområder og større projekter

Koordinering af minivådområdets placering i forhold til vådområder og lavbundsområder

Minivådområdeordningen

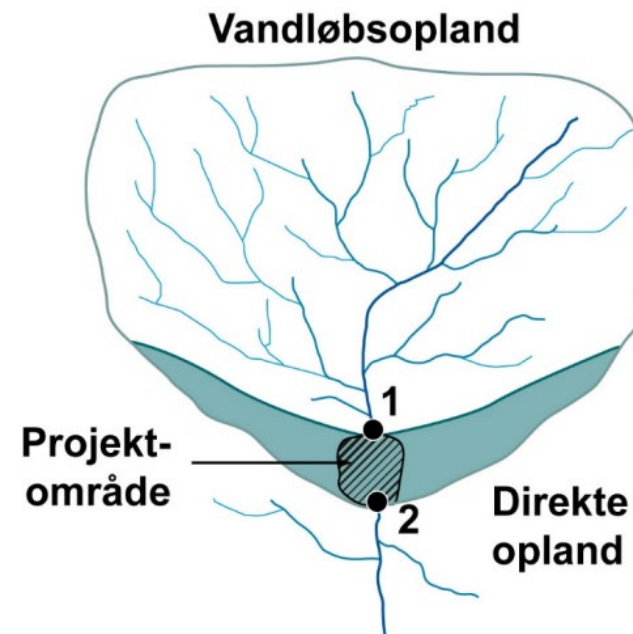
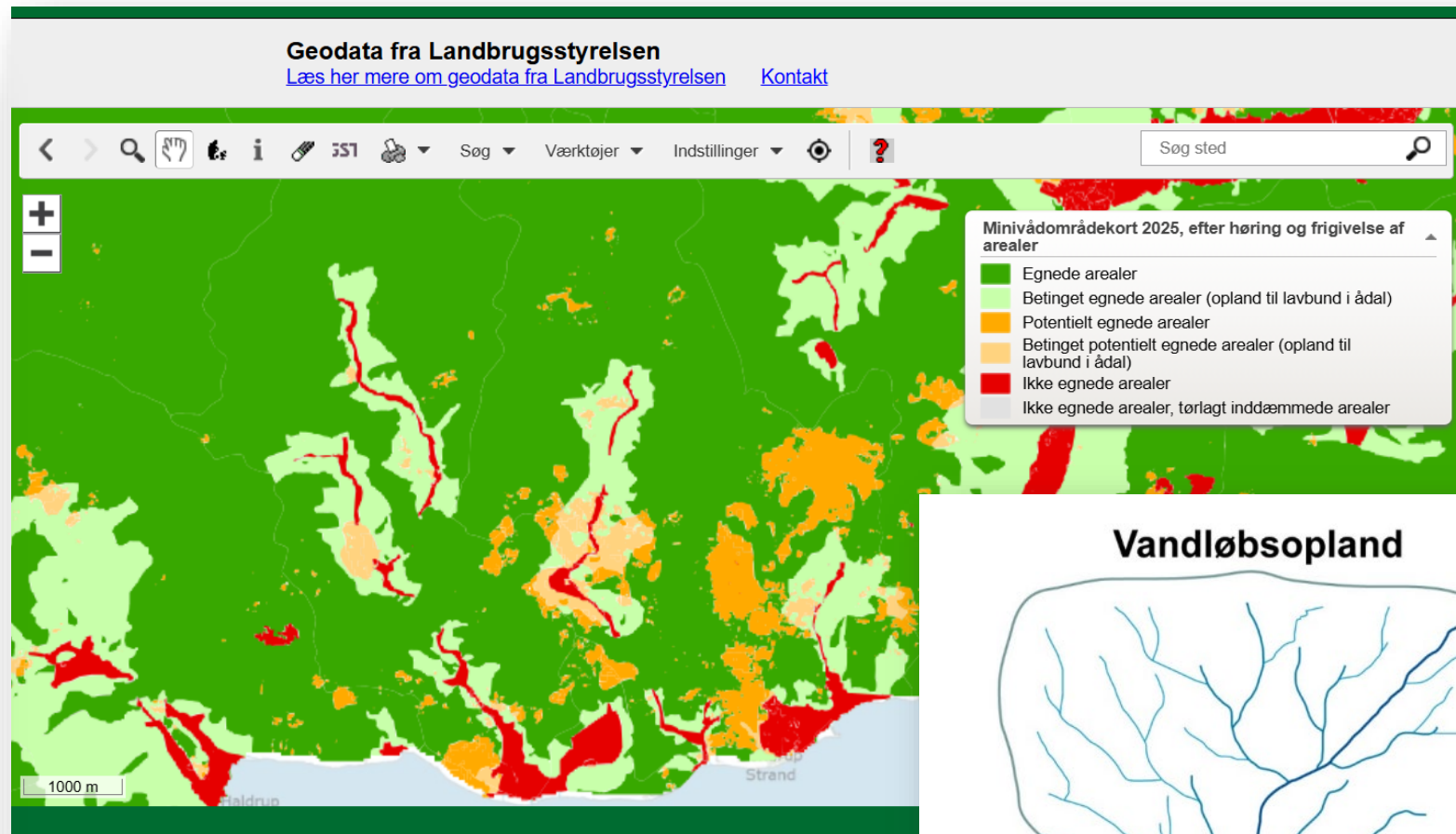
Tilsagn om tilskud til minivådområder kan ikke gives, hvis minivådområdets drænopland og projektareal er omfattet af oplandet til ansøgte vådområder og lavbundsområder under en anden tilskudsordning fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø eller anden offentlig myndighed, såfremt minivådområdet forventes at forringe effekten af et vådområdeprojekt eller lavbundsprojekt væsentligt. Erklæring herom skal underskrives af en repræsentant fra kommunen, i forbindelse med en ansøgning om etablering af et minivådområde under minivådområdeordningen. I forbindelse med koordinering af placeringen tager kommunen ikke stilling til, hvorvidt minivådområdet efterfølgende kan opnå de nødvendige myndighedsgodkendelser.

Såfremt det planlagte minivådområde planlægges på et betinget egnet areal (opland til lavbund i ådal) jf. udpegningskortet, skal kommunen frigive arealet til minivådområdet. Dette skyldes at arealerne som udgangspunkt er reserveret til store kommunale vådområde-projekter. Såfremt kommunen ikke har planer om at etablere et større vådområde på arealet, kan arealet frigives. Dette gøres ved at en repræsentant fra kommunen underskriver nedenstående erklæring herom i forbindelse med ansøgning om etablering af et minivådområde under minivådområdeordningen.

Minivådområdets projekttitel:

Matrikelnr. hvor minivådområdet skal placeres:

Indsæt skærmbillede af placeringen af minivådområde og drænopland herunder:

Tjekliste til beslutning om etablering af minivådområde

Lodsejers navn og adresse/projektnavn:

Faglig afklaring af projektmuligheder

- 1) Det er undersøgt, om placeringen er omfattet af et større projekt i omlægningsplanen.
☐ Ja ☐ Nej
- 2) Det er drøftet med kommunen, om placeringen kan have potentiale for et større projekt eller et "fast track"-vådområde.
☐ Ja ☐ Nej
- 3) Udtagningskonsulenten har selv vurderet, hvorvidt placeringen har potentiale for et større projekt eller et "fast track"-vådområde.
☐ Ja ☐ Nej
- 4) Det er kendskab til, hvilken tidshorisont der vil være på at gennemføre større projekt eller et "fast track"-vådområde.
☐ Ja ☐ Nej
- 5) Det er kendskab til hvorvidt kommunen evt. vil være tilsagnshaver til et "fast track"-vådområde.
☐ Ja ☐ Nej

Sammenfatning af projektmuligheder, herunder mulighederne for evt. kommunalt projekterskab og tidsperspektiv ved kommunalt projekt:

Drøftelse med lodsejer om projektmuligheder

- 6) Det er drøftet med lodsejeren hvilke muligheder og konsekvenser der vil være ved forskellige projekttyper *samt* der er udleveret relevant materiale fra SEGES:
 - Forskellig N-effekt ifht retentionskort
 - Forskellige muligheder for synergieffekter
 - Forskelligt behov for arealudtagning
 - Forskellige kompensationsmuligheder
 - Forskellig tidshorisont for projektgennemførelse☐ Ja ☐ Nej

Væsentligste begrundelser for lodsejers beslutning:

Fakta om

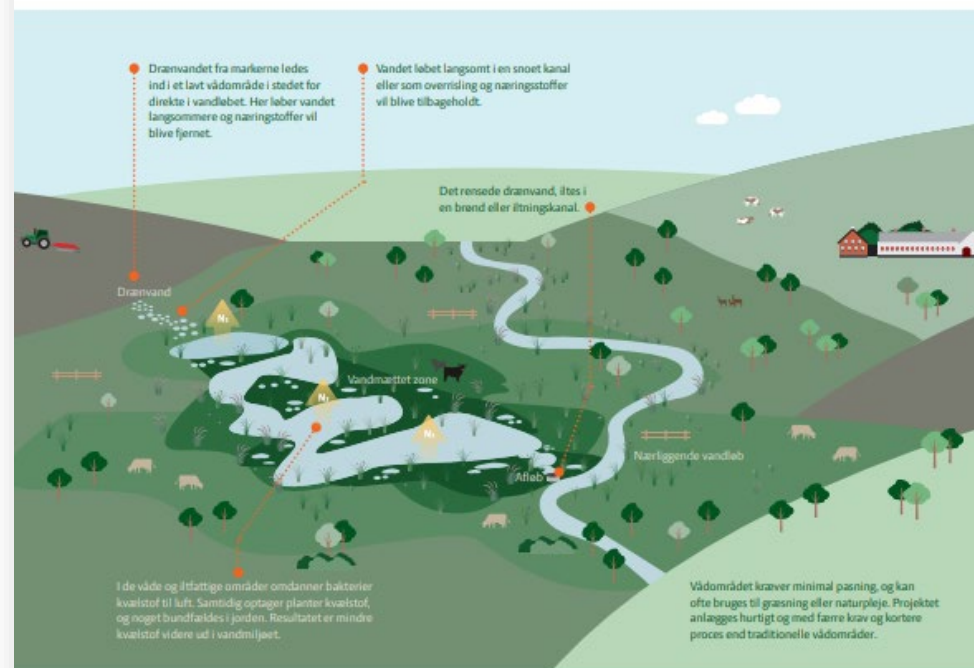
FAST-TRACK VÅDOMRÅDER

Hvorfor lave et Fast-Track vådområde?

- Fast-Track vådområder er små vådområder, der er arealeffektivt vådområde, der reducerer udledning af næringsstoffer fra drænvand. Ved at afbryde drænen og etablere et mindre, velfræsset vådområde kan man med enkle tiltag tilbageholde kvælstof og fosfor.
- Fast-Track vådområder øger kvælstofretentionen for de arealer, der afvander til marken med det anlagte vådområde. Dermed bliver det lettere at overholde den nye kvælstofregulering på disse marker. Virkemidler som Fast-Track vådområder er med til at lempe kvælstofreguleringen i hele kystvandområdet.

Sådan fungerer et lille vådområde

- Et Fast-Track vådområde etableres typisk i lavning eller på et svagt skrånende areal. Når drænen fra de bagvedliggende marker ledes ud over terrænet og bliver fordelt udover et større areal, reducerer drænvandets næringsstoffer.
- Et Fast-Track vådområde kan reducere kvælstof op til 45 procent og derved fjerne mellem 125-250 kg N/ha år.
- Et Fast-Track vådområde er typisk placeret udenfor ådale, hvor der kan laves store vådområder. For at være mest effektive, skal de gerne være på mindst 2-4 procent af det tilhørende drænområde.

Udtagningskonsulenterne

udtagningskonsulenterne.dk

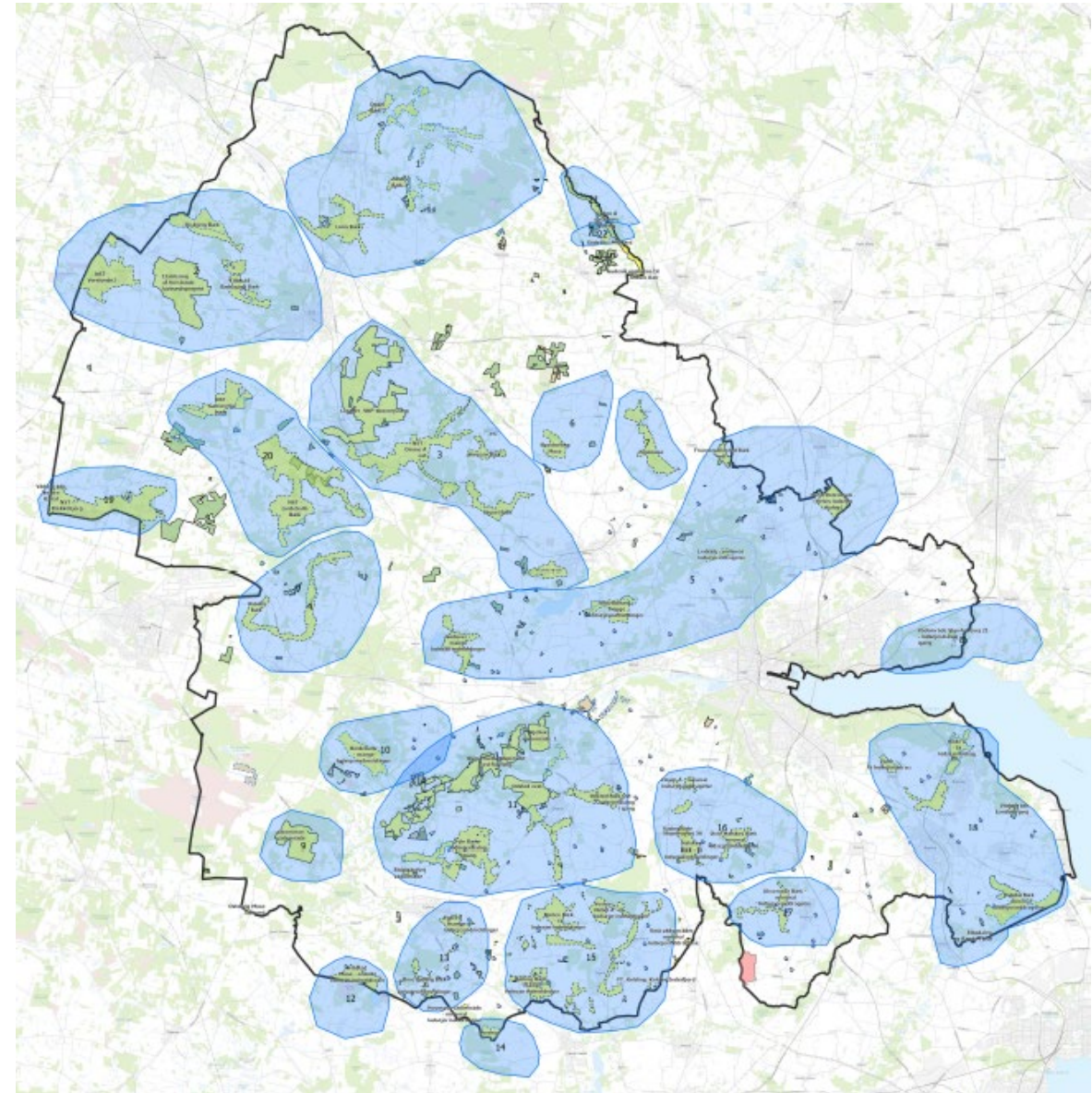
SEGES
INNOVATION

Omlægningsplanernes binding

- Deltagelse i omlægningsplanens projekter er frivilligt
- Begrænser omlægningsplanens projekter lodsejers muligheder for andre valg?
- Trepartsdeltagerne vs. den enkelte lodsejer

1.c. Status på indsats med små vådområder.

- Case i Vejle Kommune
- Tjeklister
- Dokumentskabeloner
- GIS-værktøjer
- Efteruddannelse
- Kommunikationsmateriale

1.e. Planlagt studietur til Sverige med fokus på små vådområder

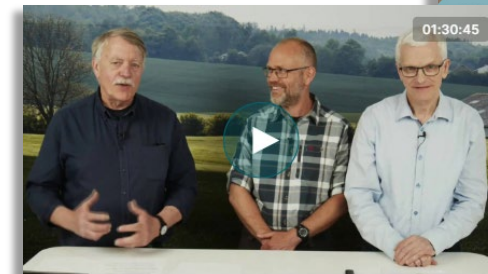
- Invitation af styregruppe og Advisory Board
- 26. til 29. maj

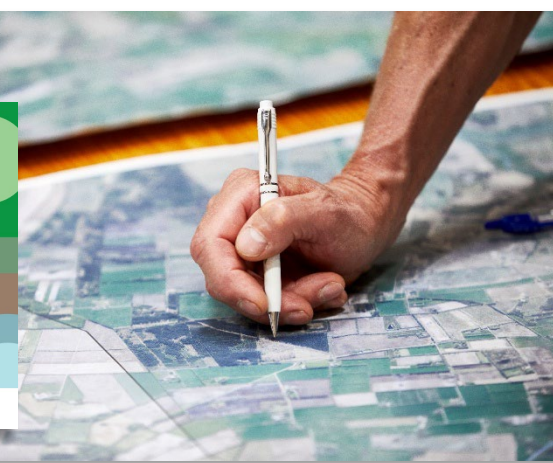
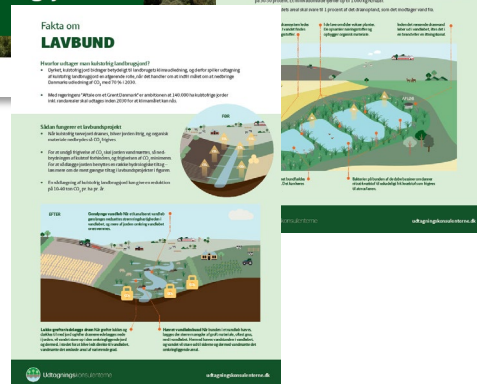
- Overvejelser om udformning
- Forventede effekter
- Praktik om etablering

1.f. Fokuspunkter for kommunikation 2026

Stærk interesse for at etablere minivådområder: - Vi har 250 på venteliste alene i VKST
Tilskudsordning åbner 1. maj: Konsulenter melder om massiv interesse og opfordrer til hurtig tilmelding.

Målsætninger 2025

- Øget involvering af udtagningskonsulenter og landboforeninger i udvikling af kommunikationsmateriale
- Øget aktivering af planteavlserådsgiverne og bidrag til at hæve vidensniveau om udtagning i kommunerne
- Øget kommunikation om natur, skov og biodiversitet
- Fortsat fokus på generelle kommunikationsindsatser der øger lodsejeres motivation for at indgå i udtagningsprojekter

1.f. Fokuspunkter for kommunikation 2026

- Vi skal se projekterne blive til virkelighed - fokus på realisering

1.f. Fokuspunkter for kommunikation 2026

- Vi skal se projekterne blive til virkelighed - fokus på realisering
- Vi skal styrke den faglige kommunikation og videndeling til kommuner/styrelser

Skovrådet har givet input til skovloven. Nu vil formanden se på støtten til biodiversitetsskov

FOR ABONNENTER

Kalender: Miljøministeren skal forklare det faglige grundlag årelang reglone-dispensation

FOR ABONNENTER

1.f. Fokuspunkter for kommunikation 2026

- Vi skal se projekterne blive til virkelighed - fokus på realisering
- Vi skal styrke den faglige kommunikation og videndeling til kommuner/styrelser
- Fortsat fokus på natur, skov og biodiversitet

1.f. Fokuspunkter for kommunikation 2026

- Vi skal se projekterne blive til virkelighed - fokus på realisering
- Vi skal styrke den faglige kommunikation og videndeling til kommuner/styrelser
- Fortsat fokus på natur, skov og biodiversitet
- Fortsat fokus på at understøtte UTK med ønsket materiale

3. Sammenhæng mellem arealomlægning og kvælstofregulering

- a) Hvor mange kollektive virkemidler samt lavbundslande er meldt ind i Mars i arealomlægningsplanen?
- b) Er de realiserbare? Er der allerede nu erfaringer fra praksis ifm. implementeringen af projekterne? Positive/ negative
- c) Hvad er forventningen ved genberegning af effekter medio 2026 i relation til kvælstofkvoterne?
- d) Forventning til 'håndsoprækning' i april

3.a. Hvor mange kollektive virkemidler samt lavbundsjorde er meldt ind i Mars i arealomlægningsplanen?

Kvælstofvådområder						< Ton kvælstof årligt >
Tilskudsordning	Anlagte	Etableringstilsagn	Forundersøgelsestilsagn	I alt	Skitseprojekter	
KLA-Kvælstofvådområder	0 ton	0 ton	0 ton	0 ton	5 ton	
Kvælstofvådområder	0 ton	181 ton	1.137 ton	1.319 ton	5.813 ton	
Skitseprojekter uden ordning					1.969 ton	
Total	0 ton	181 ton	1.137 ton	1.319 ton	7.788 ton	

Lavbundsprojekter						< Ton kvælstof årligt >
Tilskudsordning	Anlagte	Etableringstilsagn	Forundersøgelsestilsagn	I alt	Skitseprojekter	
KLA-Lavbund	0 ton	0 ton	0 ton	0 ton	3 ton	
Lavbundsprojekter	0 ton	245 ton	768 ton	1.014 ton	3.491 ton	
NST Klima-Lavbund	0 ton	35 ton	266 ton	301 ton	244 ton	
SGAV Klima-Lavbund	0 ton	14 ton	261 ton	276 ton	364 ton	
Skitseprojekter uden ordning					2.659 ton	
Total	0 ton	295 ton	1.297 ton	1.592 ton	6.763 ton	

Samlet overblik for alle virkemidler og tilskudsordninger						< Ton kvælstof årligt >
Total	26 ton	594 ton	2.443 ton	3.063 ton	16.768 ton	

Lavbundsprojekter

Indsats

Tilskudsordning	Anlagte	Etableringstilsagn	Forundersøgelsestilsagn	I alt	Skitseprojekter
KLA-Lavbund	0 ha	0 ha	0 ha	0 ha	93 ha
Lavbundsprojekter	344 ha	7.733 ha	25.477 ha	33.555 ha	87.613 ha
NST Klima-Lavbund	34 ha	8.375 ha	18.208 ha	26.619 ha	6.110 ha
SGAV Klima-Lavbund	216 ha	793 ha	8.190 ha	9.200 ha	9.132 ha
Skitseprojekter uden ordning					66.499 ha
Total	595 ha	16.903 ha	51.876 ha	69.375 ha	169.449 ha

Samlet overblik for alle virkemidler og tilskudsordninger

Indsats

Total	1.003 ha	18.676 ha	54.620 ha	74.301 ha	182.859 ha
-------	----------	-----------	-----------	-----------	------------

9. Ekskursion den 9. september

